Debreczen, 1900. XXVII. évfolyam 66. sz. Csütörtök, március 8.

Előfizetési árak:
postán vagy házhoz küldve:
Egész évre . 24 kor.
Félévre . 12 kor.
Negyedévre . 6 kor.
Egy hónapra . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések dija:
Egyhasábos petit sor 10 fill. vagy egy □ cm. hely 4 fill. — Nyilttér és magánérdekü ismertetés soronkint 40 fill.
Megjelenik naponkint reggel 6 órakor, hétfőn vagy ünnep után déli 12 órakor.

Szerkesztőség: Kossuth-utcza 19.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.
Főszerkesztő: Koncz Ákos. Felelős szerkesztő: Dr. Orbán József.
Kiadóhivatal: Kossuth-utcza 13.
Előfizetés, hirdetés és magánérdekü ismertetések felvétele.

Ipar-politika.

Rohonczy Gedeon országgyülési képviselő azzal vádolja tegnapi beszédében a budapesti malmokat, hogy azok nem iparvállalatok, hanem börzespekulácziót üző intézetek s hogy ekként nem érdemlik meg a kormány támogatását s a budapesti malmokkal szembe állitja a vidéki malmokat, melyeknél a börzespekuláczió helyett a valódi ipari munkálkodás a főfeladat.

Nem czélunk a budapesti malmok megvédelmezése; ha hibát követnek el, védelmezzék meg magukat s bizonyosan nem is fognak adósok maradni a felelettel. Bennünket a kérdésből csak az a megjegyzés érdekel, hogy a vidéki malmok állanak feladatuk magaslatán s ami ebből önként következik, az a tanulság, hogy az ipar czentralizácziója, mint eddig bebizonyult, káros közgazdasági következményekkel jár s hogy ekként, mint kereskedelmi miniszterünk kifejtette a képviselőházban programmszerü beszámolójában, iparfejlesztésünk irányelvéül azon eszmét kell kitüznünk, hogy nem a központot kell ipari tekintetben erősitenünk, hanem a vidéket, mert a leghelyesebb ipari politika az, mely a közgazdasági erőket szétosztja az ország különböző részeiben.

Igaz ugyan, hogy a kultura előhaladásával egyidejüleg önként jelentkezik az ipar fejlődése az ország minden pontjain, de a kiválóan gazdasági államoknak, mint a mienknek is, szükségük van arra, hogy ne várjuk be azon lassu proczessus végét, mig gazdasági államból ipari állammá fejlődünk, hanem igyekezzünk ezt a folyamatot tőlünk telhetőleg elősegiteni. Mostani kormányzatunk ipari politikája ezen elveken alapszik s ugy véljük, hogy ha azon módokat, melyekkel Hegedüs Sándor, az iparfejlesztés kérdésében megösmertetett, bővebben megvilágitjuk s az iparfejlesztésnek a modern közgazdasági politika által megállapitott elveit a vidéki ipar megteremtése érdekében felsoroljuk, haszontalan munkát nem teljesitünk.

Melyek azon szempontok, melyek a vidéki ipar fejlesztésével követendők: a kormány kifejtett programmja alapján könnyen megállapithatjuk. Első és legfontosabb teendő intelligens iparos-osztály képzése, tehát az iparos-oktatás. Iskolák, tanmühelyek, egyetemek mind ugy rendezendők be, hogy az iparos látóköre kiszélesedjék; hogy a társadalom belássa, miként az iparos intelligenczája képezi azon biztositékot, melytől az iparvállalatok sikere függ. Kellő képzettség hiányában alapithatunk mi a vidéken gyárakat, de ha péld., hogy messzire ne menjünk, egy légszeszgyár felállitásához vagy üzembe tartásához munkavezetőket, felügyelőket s külföldről kell hozatnunk s ha itthon, kellő szellemi tőkével az iparvállalatok vezetéséhez nem rendelkezünk, hiába alkotjuk meg a legéletképesebb vállalatokat, soha sem fogjuk azokat a magunkénak mondhatni. Magyarországon épen ugy, mint a külföldön, az iparvállalatok gyakori bukásának oka jórészt az ipari szakértelem hiányában található.

Iparfejlesztési eszköznek tekintik sokan a vámokat is, melyek a merkantilismus eszméjéből keletkeztek s melyek ujabban, ugy látszik, győzedelmeskednek a szabad kereskedelmi rendszer felett. A védvámrendszer alapja épen az iparpártolás s arra hivatkozik, hogy vannak államok, melyek a fejlődés minden feltételével birnak s még-

TÁRCZA

Megnyugvás.

— A „Debreczeni Ellenőr" eredeti tárczája. —

Irta: **K. Á.**

Őrsy Jenő pap lett. Nem mintha hivatást érzett volna magában a lemondásra, hanem mert ugy akarták szülői, kik jogot formáltak a fiok pályájának megválasztásához. A hat év, melyet a szeminariumban töltött, a nemrégen még vig, gondtalan gyermeket komolylyá és zárkózottá tette. Tanult lázasan, nagy szorgalommal s voltak órái, melyekben odaképzelte magát egy püspöki székbe. Akaraterő és ambiczió lakott Jenőben s mig társai a szabad időt léhaságokban töltötték el, ő visszamaradt a tanulószobában, olvasott és ábrándozott.

Aztán felszentelték és elküldték a palóczok közé káplánnak. Ezek a szegény, de becsületes emberek csakhamar megszerették és mikor az öreg plébános meghalt, deputácziót mentek az érsekhez, hogy hagyná meg náluk Jenő tisztelendő urat. Az érsek azonban ugy gondolkozott, hogy Jenő még nagyon fiatal a nyáj vezetésére és ahelyett, hogy kinevezte volna plébánosnak, áthelyezte még egy távolibb községbe lelki gyermekét.

Jenő ment zugolódás nélkül. Még fülébe csengtek azon szavak, melyeket az őt felszentelő érsek mondott neki: promittis mihi et successoribus obedientiam et reverentiam? Erre ő bátran, avagy inkább resignáczióval igy felelt: promitto. Istenbe vetett bizodalommal utazott el tehát uj helyére nevelni és gondozni a hitélet kertjét.

Pár év mulva aztán Jenőt a városba helyezték át. A főnöke viális ember volt, kinek házába mindennaposak voltak a város előkelőségei. Eleinte Jenőnek nem voltak inyére az éjszakába benyuló barátságos beszélgetések, de azért bevallotta, hogy mégis csak unalmas dolog falun, az emberektől és világtól távol élni.

A társaság megszerette Jenőt s pár hó mulva nem is lehetett nagyobbszabásu összejövetelt képzelni Jenő nélkül. Az asszonyoktól azonban még mindig félt a tisztelendő ur és mikor ugy éjféltájban hazament és képzeletében megjelent egy-egy fekete szempár és mosolygó ajak, nyomban elővette a „Szentek életé"-t, melyben azon óvószerek vannak leirva, melyeket az aszkéta egyházatyák használtak abban az időben, mikor még szentek is éltek a világon — a csábitások sikeres legyőzésére . . .

Mikor aztán elolvasta azokat a legendás alakokat, akik puha vánkosok helyett tövisek közé feküdtek és a szép szemek megigézése elől Theba pusztáiba menekültek, lázongó vére lecsillapodott, elaludt és selyemhaj, ölelő karok helyett martyrkoszoruról álmodott . . .

*

Gegőnének tetszett a tisztelendő ur. Fiatal özvegy volt és sürün látogatta a templomot. Az ő révén aztán hire is ment, hogy Jenő tisztelendő ur ugy prédikál, mint, aranyszáju szent János. Lassankint aztán olyan népszerü lett Jenő, hogy az uri társaság csak neki gyónt, ő lett tehát a város titkainak letéteményese...

Gegőné, mikor az illemszabta gyászév eltelt nagy estélyt adott. Hivatalos volt a fél város, természetesen a plébánia is. A házi asszony kitüntető szivességgel fogadta vendégeit és azon este felette sokat foglalkozott Jenő tisztelendő urral, kitől a városi hitélet felől nagy érdeklődéssel tudakozódott...

Jenőnek tetszett a Gegőné érdeklődése s nem vette észre, mikor főnöke mosolygott az ő bátortalanságán. Ő nem látott még ekkor mást az özvegyben, mint egy jámbor asszonyt s talán eszébe sem jutott az a finom furfang, melylyel Gegőné a szivéhez akart furakodni...

Mikor vége volt a mulatságnak és Jenő szobájába ment, sehogy sem tudta fejéből kiverni azokat a bohó gondolatokat, melyek vissza-visszaszálltak lelkéből az özvegy illatos szalonjába...

Elolvasott aztán egy fejezetet sz. Jeromos életéből, elrebegte szokott esti imádságát és elaludt...

Álmában azonban most az egyszer nem látott martyrkoszorut, hanem folytonosan egy sötétkék szemü, szőke asszony alakja lebegett előtte, a ki csókra kinálta ajkait.

Gyomor-bélhurut és elhájasodással **Ferencz József keserüviz** gyógyhatása páratlan. Ajánlatos csakis **Ferencz József vizet** kérni és nem budai vagy egyéb elnevezést használni, mert több csekély értékü viz csalódásig hasonló vignettákkal jön forgalomba.

sem tudnak gazdaságilag kifejlődni, mert az erős külföldi ipar versenye nem engedi a belföldi ipar megerősödését. A védvámrendszer ezen indokolása azonban sok tekintetben kifogásolható, mert ha egyszer az ipar fejlődésének föltételei megvannak, akkor a külföldi verseny annak virágzását meg nem akadályozza. Inkább azt kell hát mondanunk, hogy addig indokolt a védvámrendszer az ipar fejlesztése szempontjából, mig az ipar virágzásához szükséges feltételek hiányoznak. És abból, hogy valamely országban megvannak mindazon kellékek, melyek az ipar fejlődéséhez szükségesek, de az ipar mégsem képes boldogulni: nem az következik, hogy védvámokat állitsunk fel; mert ez a körülmény csak azt bizonyitja, hogy a többi gazdasági ágak kedvezőbb feltételekkel birnak és a munka és tőke ezen kedvezőbb foglalkozások felé fordul.

Annak oka, hogy ujabb időben annyira szaporodtak a védvámrenszer hivei, s hogy egyedüli orvosszerül minden közgazdasági bajra a közös vámterület megszüntetését, s az önálló magyar védvámrendszer behozatalát tekintik, abban keresendő, hogy a védvám mellett sokan több munkát vélnek biztosithatni, a mi pedig egyáltalában meg nem állhat.

A védvámok, melyek a természetes fejlődés akadályozását képezik, egyáltalában nem hozhatják meg a kivánt eredményt. A gazdasági fejlődésnek megvannak a saját törvényei. Az ipar fejlődése a népesség sürüségét és a nagyobb keresletet tételezi fele és a termelési költségek csekély voltára számit. Ezen tényezők fejlődése nélkül ipari fejlettség nem képzelhető. A külön vámterületben tehát nem találhatjuk fel az ipar felvirágzásának biztos alapját és ha az ipar fejlesztésének problemáját megoldani akarjuk, nem egy eszmétől kell várnunk a megoldást, bárminő tetszetős legyen is az első tekintetre. Az iparfejlesztés terén a meglévő intézmények kiterjesztésében kell a megoldás kulcsát keresnünk s ha nem mindig uj eszmék feltalálásában, hanem munkálkodásunknak az adott alapon való intensivitásában fog állani tevékenységünk, ugy sokkal több eredményt fogunk felmutatni az iparfejlesztés ügyében. Szálljunk le már egyszer a magas politika piedesáljáról s öltsük fel az iparos kötényét, mert nem elvekre, nem vámterületre, hanem munkára van szükségünk.

Fiume. Fiume városának huszonöt személyből álló küldöttsége, honfitársaik dörgő evviva itól kisérve, jelent meg a miniszterelnöknél, hogy post tot discrimina rerum, a békés és a magyar kormány jóakaratát kérje. A volt podesta, Mayländer Mihály dr. maga vezette a küldöttséget s kivüle Batthyány Tivadar gróf, fiumei képviselő is tolmácsolta a miniszterelnöknek a magyar kikötő város érzelmeit és üzeneteit. E küldöttség megjelenése, élén az autonomisták fejével, kezesség arra, hogy a békét komolyan akarják és hogy a fiumei rapprecentanza hódol azoknak az elveknek, melyeknek a miniszterelnök multkori nagy beszédében oly határozott kifejezést adott.

Széll Kálmán miniszterelnök most is követelte a teljes lemondást minden szeparatisztikus velleitásról s kereken kijelentette a küldöttségnek, hogy nem tárgyal és nem paktál senkivel. Fiuméban sem pártokat, sem csoportokat nem ismer, hanem csak egy hazafias lakosságot s azt az állást, melylyel Fiume a magyar állam testének kiegészitéseképen bir. Kijelentette a miniszterelnök, hogy az ügy közjogi oldalához feltétlenül ragaszkodik s a magyar állam szuverénitásából semmit sem enged. De e felfogás keretében ő és a kormány szives készséggel gyakorolja Fiume iránt mindazt a jóakaratot, melyre a magyar állam csak képes.

Az a körülmény, hogy a fiumei autonomisták önszántukból jöttek, hogy a miniszterelnök jóakaratát kérjék s hogy Fiume lakossága örömüdvözlése bocsátotta utjára a küldöttséget, annak jele, hogy Fiume belátta, hogy félrevezették s hogy a miniszterelnök beszéde megnyugvást és bizalmat vitt a fiumei lakosságba.

Az egész magyar sajtó őszinte örömmel üdvözli a derék fiumeiakat Budapesten és a miniszterelnök kormányzati politikájának fényes sikereképen kell csodálnunk azt, hogy aránylag rövid idő alatt képes volt megoldani ezt az összekuszált csomót és a megoldás körül egy jottát sem adott fel abból az álláspontból, melyet a magyar supremáczia értelmében elfoglalt.

Valódi, kézzelfogható sikert vivott itt ki a miniszterelnök bölcs politikája; sikert, mely Magyarország lakosságának is megdobogtatja a szivét.

A kereskedelemügyi tárcza költségvetése.

— Országgyülési express-tudósitás. —

Budapest, márczius 6.

Perczel Dezső elnök az ülést megnyitja.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után elnök jelenti, hogy Molnár Jenő szentesi képviselő mandátuma igazoltatott. Azonfelül jelenti, hogy a horvát országos gyülés a magyar képviselőházban halálozás és lemondás folytán megüresedett két horvát mandátumra ujabb két horvát képviselőt delegált, ezek közt **Cseh** Ervin horvát minisztert. (Éljenzés.)

Ezután a kereskedelmi tárcza tárgyalását veték elő.

Kálmán Károly: Szép intézménynek tartja az ur nevében a vasárnapi munkaszünetet és igen örül, hogy a kereskedelmi miniszter tárczája keretében a munkaszünetet elrendeli. Kivánatosnak tartaná, hogy a társadalomba e humánus keresztény felfogás visszatérne.

A nagy tőke káros hatásáról beszél, az iparosok, földmivesek, kiskereskedők e miatt

---

Lágyan, suttogón, szerelmesen, olyan érthetetlenül beszélt ez az asszony; de azért a melegség oda gyülemlett a tisztelendő ur szivéhez . . . Álmában azonban Jenő erős volt és visszautasitott csókot . . . szerelmet . . . ölelő karokat . . .

Mikor a hajnali harangszóra felébredt, olyan bágyadtságot érzett, mint mikor nehéz álmából ébred az ember. Rosz kedvvel ment a templomba s csak akkor ocsudott fel, mikor a hideg templomi levegő pirosra festette arczát. Az áhitat csakhamar legyőzte benne a kedvetlenséget és a régi buzgó pap lett az oltárnál. Csengő hangja, melyen a mise egyes részeit énekelte, betöltötte a templom hatalmas boltiveit, az orgona bugása s a felszálló tömjénillat elölt benne minden világias gondolatot . . . Ő ismét erősnek és hajthatatlannak érezte magát . . .

Mikor az utolsó áldásra a nép felé fordult, tekintete véletlenül odatévedt az oltár mellett elnyuló padokra. Megrezzent. Gegőné sötét szeme találkozott az övével. Ugy ézezte, mintha valami villanyszikra érintette volna. Az utolsó evangéliumot már sietve mondta el és hamarosan odahagyta az oltárt, szemlesütve ment a sekrestyébe.

Majd hazament, bezárkózott szobájába és elkezdett sirni keservesen . . .

Mikor Jenő észrevette, hogy Gegőné érdeklődik iránta, elhatározta, hogy kerülni fogja ennek az asszonynak nemcsak társaságát, hanem tekintetét is. Veszedelmet sejtett s mint óvatos ember, kiakarta a veszélyt kerülni idejekorán. Ha mégis itt-ott, egyikmásik társaságban találkozott is Gegőnével, hideg udvariassággal bánt vele, ami azonban még érdekesebbé tette őt Gegőné előtt, ki nem egyszer mondta el tréfásan az asszonyoknak, hogy a tisztelendő urat kivetkőzteti a reverendából.

A szélvihar lesodorta a torony keresztjét és ujjat kellett arra tenni. Ez az ünnepség nem megy minden pompa nélkül. Az egész társaság a főszolgabiróhoz volt hivatalos ebédre ez alkalommal. A főszolgabiró, mint birtokos, patronusa volt a templomnak. Az ebéden ott volt Gegőné is meg az egész intelligenczia. Ebéd után a társaság a kastélyt körülvevő parkba ment sétálni, hol a lombok a nagy melegben jótevő árnyékot adtak. Jenő, kit egy kissé felizgatott az a pár pohár pezsgő, melyet a patronus egészségére ivott, a park mellett elnyuló kis tölgyerdőbe tévedt. Épen egy makkos fa tövében akart leülni, mikor közvetlenül háta mögött csengő kaczagást hallott . . .

Hátranézett; Gegőné és Bánlakyné kerültek elébe . . .

— Mit csinál, tisztelendő ur? — kérdé Bánlakyné, el nem mulasztva figyelmesen fürkészni a tisztelendő meglepetését . . .

— Szeretem a természetet s eljöttem ide pihenni . . .

— Jó, hogy itt találtuk. Én elmegyek ide a közelbe epret szedni. Gegőnét addig itt hagyom lovagias védelme alatt. Az én ruhámnak nem árt az avar, meg a gallyak, de Gegőné selyemruhája könnyen tönkremenne. Itt leszek én mindjárt. Jól viseljék aztán magokat, mert az erdő ritka és én hátra-hátra fogok tekinteni . . .

Jenő elpirult e beszédre és Gegőné is ugy tett, mintha szégyenkezett volna a Bánlakyné beszédje felett . . .

Eleinte nehezen ment a társalgás a Jenő részéről. Félt, mint egy gyermek. Egyedül az erdőben egy asszonynyal. Ha valaki ezt meglátja, kész a skandalum. A vérének tetszett ez a találkozás, a lelke azonban szeretett volna innen szabadulni. A szive hevesen dobogott s mikor Gegőné egy vadrózsa halvány virágát leszakitva, Jenőnek nyujtá, zavarában alig tudott egy köszönő szót kiejteni.

— Talán nem szereti a virágot? — kérdé Gegőné.

— Sőt nagyon . . . Ezek tiszták és ártatlanok — felelte Jenő kenetteljesen. A mellett hervadók és igy folyton éltünk mulandóságára emlékeztetnek . . . . Olyanok vagyunk, mint a mezők virágai . . .

— Tisztelendő ur, — szakitá félbe Gegőné — ne prédikáljon. Ráér még arra vasárnap. Inkább mondja meg neken őszintén volt-e már valaha szerelmes?

Erre a kérdésre nem számitott Jenő, nem csoda tehát ha lángba borult arcza és csodálkozva nézett Gegőnére.

— Igen, igen! azt kérdezem, volt-e már szerelmes?

— Nem ismerem e földi érzelmet — felelé szemlesütve a tisztelendő ur. — Az én kivánságom nem e világból való. Én az égre tekintek és nem látom a földet.

— Aki lába elé nem néz, könnyen elesik — jegyezte meg odavetőleg Gegőné.

— Ha az Ur mellettünk van, nem történik bajunk s őrző angyalunk kezeibe vesz bennünket, hogy kőbe ne üssük lábainka t!

szenvednek és az sem a jog, sem az igazság követelményeinek meg nem felel. A keresztény szövetkezeteket a kormánynak támogatni, elősegiteni kell és nem kellene megengedni, hogy a pénzügyigazgatóságok a szövetkezetek létesitését meggátolják, sőt oly elbánási módban sem részesülnek, mint a Galicziából ide özönlő uj honpolgáraink. A költségvetést nem fogadja el.

Láng Lajos: Az autonom vámtarifa és a követendő vámpolitika kérdéséről akar nyilatkozni. Kossuth Ferencz pártvezéri minőségében igen helyesen a magyar-osztrák vám szövetségéről beszélt, de a szóló azt hiszi, hogy a kérdés most nem aktuális. Abban igaza van Kossuthnak, hogy a közös vámtarifa és vámpolitika sokkal jobban kedvez az oszrrák, mint a magyar iparnak.

A mi már most a követendő vámpolitikát illeti, első sorban a mezőgazdasági érdekeket kell védelmezni. Ezeket az érdekeket főleg nekünk kell megvédelmezni, nem mintha Ausztriában nem volna erős agrármozgalom, de az osztrákok főleg a gabonatőzsde és más ilyen kérdésekkel foglalkoznak, melyek sokkal kevésbé fontosak, mint a kereskedelmi szerződések kérdései. (Zajos helyeslés.)

Az osztrákok eddig mindig arra törekedtek: hogy az ipari vámok magasak, a nyerstermékek vámjai ellenben alacsonyak legyenek. Ez természetes. Védeni akarták saját iparukat és biztositani akarták a nyerstermékek olcsó behozatalát. Ezt a törekvést ellensulyozni kell, de csak addig, mig ez saját iparunkat nem veszélyezteti.

Arra kell törekednünk továbbá, hogy a keleti piaczot a magunk részére meghóditsuk.

Szónok ezután a mezőgazdasági és kereskedelmi érdekek összhangjairól beszél.

Rosenberg Gyula: Igy beszél egy igazi merkantilista.

Láng Lajos: Nagy szerencsétlenség, hogy nálunk a gazdák azt hiszik, hogy az ő érdekeik mások, mint az iparosok és kereskedők érdekei.

Vészi József: Társadalmi összhang szükséges

Láng Lajos: Arra van szükség, hogy a középosztály erösödjék meg és vezesse tovább is a nemzetet (Zajos helyeslés), mert csak erős középosztály képes alkotni erős nemzeti államot. (Zajos helyeslés.) Szemben az osztrák züllött viszonyokkal, kétszeresen szükséges, hogy tegyünk félre minden osztály- és személygyülöletet és az egész parlament álljon, mint egy férfiu, talpra a nemzet komoly érdekeinek megvédésére. (Zajos helyeslés és taps.) A költségvetést elfogadja. (Zajos éljenzés és taps. Szónokot számosan üdvözlik.)

Benyovszky Sándor gr. azt kivánja, hogy a közös hadsereg magyar csapatai részére szükséges iparczikkek Magyarországon rendeltessenek meg.

Fiáth Miklós b. kéri a kormányt, hogy amilyen figyelemben részesiti a külföldi tőkét, ha itt gyáripari létesit, épugy vegye gondjába a munkást is s védje meg a munkaadó gyakori tulkapásai ellen. Szól a tömeges utlevél-váltásról, mely megdöbbentően bizonyitja a nép züllött viszonyait. 1898 ban 76,000 utlevelet váltottak olyanok, kikkel már többé nem találkozunk, hacsak nem mint rongyos utszéli koldusokkal. Az állam kötelessége volna a szegényeknek munkát biztositani. A kisipart tönkre teszi a gyáripar, 2—300,000 ember kenyerét veszti. Tud-e az állam ezeknek munkát adni? A sztrájkot ugy, mint Tisza István jogosnak tartja. Sürgeti a munkás biztositó intézetek felállitását.

Nálunk a demokráczia — frázis. Van mindenféle arisztokráczia, leggőgösebb a parasztokráczia.

Választói jogot kell adni a munkásnak! Itt a Házban kell az ő érdekeiket képviselni. Kövessen el a miniszter mindent, hogy a munkások elégedettek legyenek! A költségvetést elfogadja. (Éljenzés. A néppártról és szélsőbalról számosan üdvözlik.)

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Ferencz Ferdinánd Rómában.

Róma, márczius 7. Ferencz Ferdinánd főherczeg Rómában tartózkodik, még pedig gróf Burián álnév alatt. Holnap a pápa kihallgatáson fogadja a főherczeget.

Bécs, márczius 7. Az a római hir, hogy Ferencz Ferdinánd főherczeg Rómában tartózkodik, megfelel a valóságnak. Ugy látszik, hogy a főherczegnek a pápánál való holnapi kihallgatása összefüggésben áll a főherczeg házasságával. Azt beszélik, hogy Chotek Zsófia grófnő is Rómában van és szintén audiencziára megy a pápához, de hogy ez valóság-e, az nem ellenőrizhető.

Stefánia esküvője.

Budapest, márczius 7. Stefánia özvegy trónörökösné esküvőjének napja véglegesen folyó hó 19-ére tüzetett ki.

A Dienes—Holló párbaj.

Budapest, márczius 7. Dienes Márton ma reggel Komjáthy Bélát és Olay Lajost kérte fel segédekül és értesülésünk szerint azt az információt adta nekik, hogy ő kész Hollónak fegyveres elégtételt adni és elfogad minden feltételt, melyet Holló segédei szabnak. Holló segédei ebben az ügyben Bethlen Bálint gróf és Ivánka Oszkár.

Délig sem Holló segédei nem találkoztak Dienes segédeivel, sem Eötvös segédeit nem provokálta senki.

Budapest, márczius 7. Dienes Márton hirlapiró és Holló orsz. képviselő között holnap történik meg a kardpárbaj.

A néppárt haragszik.

Budapest, márczius 7. A néppárti képviselők ma zárt ülésben tartott értekezleten elhatározták, hogy Bánffy vád alá helyezését fogják inditványozni.

A pestis.

London, márczius 7. A Times-nak jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: Egy Rosarióból érkezett szállitóhajón egy pestis-esetet konstatáltak. A hajót vesztegzár alatt tartják.

Ugron zabszállitási ügye.

— Távirati tudósitás. —

Budapest, márczius 7.

Ugron Gábor beszerezte a zabszállitásra vonatkozó okmányokat, azokat tegnap és ma ismerőseinek és a pártok főbb embereinek bemutatta. Ugron február 28-án este kijelentette, hogy nem 22.000 mm. zabot szállit, hanem csak 10,400 mm.-át, a hogy a Baruch-czég meghatalmazottjaként járt el. — Márczius 1-jén nyilatkozott, hogy az erdélyrészi szállitása 3800 métermázsa. A szerződésekből kiderült, hogy Budapestre szállitott 7000 mm., az erdélyi részekbe 3800. A szerződés szóbeli megállapodásra hivatkozva a hadügyminiszterium által szövegezett zárólevél, melyben egyáltalán az nem foglaltatik, hogy Ugron saját termésü zabot köteles szállitani, hanem tartalmazza, hogy 1899. termésü zab legyen. A Baruch Jeremiásnak szóló felhatalmazás közjegyző előtt van hitelesitve. Nyilvánvaló, hogy Ugron szállitásának korrektsége teljesen kitünik.

— Es önt egyáltalában nem érdekli semmi a külvilágból? Hisz maga fiatal, egészséges! Miért választotta a lemondást, mely nem illik piros arczához, ragyogó szemeihez? Mi lesz belőle? Kimegy valami nevetlen faluba papnak a parasztok közé.

— Ez a hivatásom is nekem; egy egyszerü lélek meggyógyitása, a haldokló Istenbe vetett végső sohaja több gyönyört ad, mint a világ minden mulandó gyönyörüsége.

— Ne ámitsa önmagát, — felelé Gegőné. — A szivnek is vannak jogai. Az örök törvény alól senki sem vonhatja ki magát . . . On is ember, bár talárt visel . . .

— De asszonyom! . . .

— On nem mond igazat . . . Bocsásson meg, ha azt mondom . . . On nem ismeri még a világot, mely millió apró örömet nyujt nekünk . . . Miért keresi mindig az árnyékot, hol nem terem meg a virág . . .

Lelkem nem vágyódik a világ után. . . . Megtanultam a lemondást . . . Erős leszek s ha az Isten mellettem lesz, földi érzelem nem ronthatja meg lelkemet . . .

— És ha mégis találna maga egy szivet, mely önért képes volna a legmesszebb menő áldozatokra, ha ez a sziv le tudna mondani mindenről önért, mit tenne akkor?

— Megtanitnám a lemondásra — felelt szeliden Jenő.

— Jól van — felelé Gegőné. — Tehát hitesse el velem, hogy a szivnek parancsolhatunk. Hitesse el velem, hogy akaratunk legyőzheti szenvedélyünket, melyet a rokonérzés korbácsol fel bennünk . . . S ha mindezeket elhiteti velem, akkor áldani fogom azt a perczet, mely önnel összehozott és áldani fogom azon órákat, melyeknek tanitása alatt lelkem nyugalmát visszaadta . . .

Jenő épen felelni akart, midőn Bánlakyné előkerült, egy kis kosárka piros epret tartva kezében . . .

— Ha ugy tetszik, indulhatunk — szólt — mert a társaság talán már keres is bennünket... Hát magukat meg mi lelte, — fordult Gegőné meg Jenő felé, — hogy olyan savanyu arczot vágnak? Talán össze kaptak valamin... Hjah, hiába, die Liebe zankt sich... itt is teljesült, ugy látom, ez a német igazság.

Jenő aztán elbeszélte, hogy vitatkoztak valami kérdés felett és nem tudtak megegyezésre jutni. Gegőné egy hálás oldalpillantást vetett a tisztelendő urra, hogy kényelmetlen helyzetéből kimentette.

Mikor Jenő késő délután hazament, első dolga volt, hogy filozófiai elmefuttatást tartott arról, hogy ördög-e vagy angyal a nő. Nem sokáig kellett várakoznia a feleletre, mert a délutáni párbeszédből arról győződött meg, hogy Gegőné igen ügyesen végezte a csábitó szerepét.

Hanem azt is észrevette Jenő, hogy elmult a kedve a „Szentek életé“-nek olvasásától. Mit tanuljon ő a legendákból, mikor itt van Gegőné, ez az élő tanulmány. Elhatározta, hogy keze, lelki gondozása alá veszi ezt az asszonyt, kit betegnek hitt. Elég erősnek is érezte magát, hogy szétszakitja az elébe vetett hálót és már előre örült, hogy visszaadhatja Gegőné szivének a nyugalmát.

(Vége köv.)

SZINHÁZ.

Bibliás asszony.

— Bemutató előadás a debreczeni szinházban 1900. márcz. 7. —

Hetek óta lázasan készültek a ***Bibliás asszony*** tegnap esti bemutatójára s a közönség érthető érdeklődéssel nézett a nagy operette elé. És megvolt a bemutató előadása a legujabb operettének, mely tagadhatatla-

nul fényesen és uj diszletekkel volt kiállitva. De magában a darabban nagyon csalatkoztunk. Levegője tele van baczilusokkal annyira, hogy a kiben szemérem van csak egy kicsiny is, nem nézheti pirulás nélkül. Az egész szinpad egy öltöző teremmé változik, hol sans-géne öltöznek, vetkeznek és — *vétkeznek* !

Valamire való meséről szó se lehet. Annak idejében Párisban állitólag aktuállitással birt, a mennyiben egy ma is élő uralkodót satirizált. Világvárosokban, hol romlott erkölcsök vannak s a megmételyezett vér vágyik az érzéket csiklandozó füszerek után, ma is tetszhetik ; de nálunk — soha. Kár volt rá pazarolni az igazán szép diszleteket, melyek arany kertül szolgáltak a sárnak. Az egész darab semmi másért, mint a tánczokért, különösebben a *trikókért van megirva*. Az előadás — habár a szereplők mindent elkövetnek — egyike volt a leggyengébb előadásoknak. A rendezés zürzavaros volt, a felvonásközök félórákig tartottak. *Perényi* Margit, Fittlerné *Kállai* Lujza, *Sárosi* Paula, *Szigeti* Lujza, továbbá Rubos, Tanay, Szathmáry mindent elkövettek, hogy a pikáns, szellemtelen s zeneileg értéktelen *valamit* a bukástól megmentsék, de ez nem sikerült. Nem emlékszünk, hogy Debreczenben az utóbbi pár év alatt darab ugy megbukott volna, mint a „Bibliás asszony". Sem a „biblia", még kevésbé az „asszony" nem tudta megmenteni.

Tapolczay nálunk. Tapolczay Dezső, a Vigszinház jeles tagja, ki nálunk a közönség kedvencze volt két darabban játszik szinházunkban a jövő héten, hetfőn *A végrehajtó* ban és kedden a *Mozgó fényképek*ben. A darabok rendes bérletben mennek.

A dél-afrikai háboru.

— Távirati tudósitás. —

Budapest, márczius 6. Az angol hadvezérletnek, mialatt Bloemfontein felé igyekszik, nemcsak az elibe álló boer haderővel kell megküzdenie, hanem a Prieskából kiindult boer és hollandus támadással is, a mely komolyan veszélyezteti az előrenyomult angol hadseregnek Fokvárossal s általában az egyetlen nagy vasutvonallal való összeköttetését, amely az egyetlen bázisa a Bloemfontein ellen operáló hadseregnek. A Fokváros-Viktoriawest - Oranjeriver-Moderriverstationi nagy vonal, a melyet Greatwestern-Linenak neveznek, a lázadó bristowni, britishtowni és de-aari kerületen megy keresztül s ez utóbbi helyen van felhalmozva az angol hadsereg eleség- és lövőkészlete, ott vannak a tábori sütőkemenczék, kórházak, aminthogy De-Aarnál torkollik be a fővonalba a Port-Elisabeth és Naauwport felől jövő vasutvonal. Ha már most a prieskai lázadásnak sikerül De Aart megszállania és a vasutvonalakat hatalmába keritenie, vagyis megszakitani, akkor Roberts hadseregének mostani czélja egy csapásra meg van semmisitve. Az angoloknak tehát elő ször is ezzel az uj ellenséggel kell megküzdeniök s csak azután gondolhatnak a Bloemfontein felé való további előnyomulásra.

London, márczius 7. Mig Brabant és Cattagre tábornokoknak Dordrechtnél és Colesbergnél való operáczióiról folyton érkeznek a jelentések, melyek nagyrészben azonban jelentéktelenek, addig Roberts müködéséről semmiféle hir sem érkezik. A burok Abrahamskraalnál egyre többen lesznek, egyre többen müködnek. Parancsnokuk Joubert tábornok. Hir szerint Stein, az Oranje állam elnöke is ott tartózkodik Joubert táborában.

Bánffy és a Vaterland.

Budapest, márczius 7.

Bánffy Dezső báró segédei a Vaterland rágalmaival szemben tegnap Inthalhoz, a lap kiadójához, táviratot küldöttek, melyben felszólitják, hogy tegye közé lapjában a következő helyreigazitást:

„Bánffy Dezső báró mindazt, ami fölött akár mint miniszterelnök, akár mint a szabadelvü párt vezére rendelkezett, ugy és abban az állapotban, amint a fölött távozásakor rendelkezett, utódjának távozásakor rendelkezésére hagyta. Sem többet nem hagyott vissza, sem pedig kevesebbet. Ami pedig különösen a fölemlitett, állitólagos 1898-iki választási pénztárt illeti, mely egyébként sem más pénztárral egyesitve, sem pedig külön kezelve egyáltalán nem létezett, abból semmi módon sem magán, sem politikai, sem pedig bármi néven nevezendő más czélokra magánál vagy bárkinél semmit vissza nem tartott.

Követeljük végül, hogy az alaptalan közlés forrását megnevezze, ennek megtagadása esetén pedig a valótlan állitás forgalomba hozataláért személyesen lovagias elégtételt adjon.

Dániel Gábor, Gajári Ödön,
Vámház-körut 5."

—

Sok hühó semmiért.

Budapest, márczius 7.

A veszekedő függetlenségi testvéreknek megvan az a jó szokásuk, hogy mikor leg mérgesebbek, akkor el kezdenek békülni. Most is igy történt. Erre enged következtetni egy kőnyomatos következő közlése :

A közjogi ellenzék komoly eleme beleunt a két frakczió között fennálló torzsalkodásba. A Kossuth-pártra nézve is, az Ugron frakczióra nézve is kellemetlen a folytonos feszültség s a közelgő általános választások előtt könnyen koczkázatos is lehet. Mind a két oldalon óhajtják a béke, az egyetértés helyreállitását s ma délelőtt Justh Gyula és Polónyi Géza a képviselőház folyosóján hosszasan is tanácskoztak a viszálykodás elsimitása felől. A Kossuth-párt tagjai között ugyan vannak olyanok is, akik semmiféle békülékenységre nem hajlandók, de ezek, valószinü, hogy ellentétbe nem akarnak kerülni a párt többségével.

Öngyilkos tanár.

— Expressz tudósitás. —

Budapest, márczius 7.

A fővárosban ma szenzácziós öngyilkossági kisérlet történt, melynek szomoru hőse egy ösmert nevü fővárosi professzor, egy jeles képzettségü ember, a ki irodalommal is foglalkozott és sokat forgolódott irói körökben.

A szerencsétlen egy hotelben főbe lőtte magát és oly sulyos sérülést szenvedett, hogy életben maradásához alig van remény.

Tudósitónk az esetről a következőket jelenti :

Fővárosszerte gyorsan terjedt el a hir ma reggel, hogy egy ismert nevü pedagógus, Gerő Viktor, a ki az V. kerületi főreáliskolánál volt professzor, főbelőtte magát.

Budapesten igen sokan ismerik Gerőt, s igy a hir mindenfelé kinos szenzácziót keltett.

Gerő Viktor ma reggel korán elment a London-szállóba és ott szobát bérelt. Tintát és papirott kért és jó darab ideig irt a szobában.

Hirtelen a szálló személyzete arra riadt föl, hogy a Gerő Viktor szobájában lövés dördült el. Gyorsan fölfeszitették hát a bezárt ajtót, behatoltak és ott találták a szerencsétlen professzort átlőtt fejjel, véresen, eszméletlenül, mellette a revolver, melylyel végzetes tettét elkövette, s a melyből egy lövés hiányzott.

A szerencsétlen ember teljesen felöltözve feküdt a földön, halantékából folyt a vér.

A fogadóból gyorsan értesitették a közelben levő mentőket, akik csakhamar ott termettek a helyszinen és kezelés alá vették a szegény embert.

A golyó egészen keresztülfurta Gerő fejét. A projektil a jobb oldalon hatolt be és a baloldalon jött ki, ugy, hogy a sérülése igen sulyos.

Gerőt a mentők azonnal a Rókusba vitték. Egy rendőri bizottság meg is jelent ott, hogy az életuntat kihallgassa, de ez nem történhetett meg, mert Gerő folyton eszméletlen s végzetes tette óta egy pillanatra se tért magához.

A szerencsétlen a hotel asztalán egy egész csomó levelet hagyott hátra, melyek rokonainak és jóbarátainak vannak czimezve. Az egyik levelet a rendőrséghez intézte, azt kérvén, hogy ne boncolják föl a holttestét.

Hogy Gerő Viktort mi birta rá gyászos elhatározására, az még nincs megállapitva. De sejtik, hiszik, hogy sulyos idegbajában követte el öngyilkossági kisérletét. Mert nagyon ideges ember volt, a ki a tulfeszitett munkával tette magát tönkre.

A mult években Gerő Viktor szerkesztőkiadótulajdonosa volt a „Jókai" czimü szépirodalmi lapnak, mely időközben megszünt. De egyébként is sokat foglalkozott irodalommal.

Életben maradásához nem igen van remény.

NAPI HIREK.

— **Az ipartestület és a közvilágitás.** A debreczeni ipartestület tegnap terjedelmes beadványt intézett a városi tanácshoz. Az ipartestület megokolt s megindokolt kérvényében arra kéri a városi tanácsot, hogy a közvilágitás kérdésében bármelyik ajánlkozóval lép is szerződésbe, szerződésileg kötelezze a villanyvilágitás berendezésével egyidejüleg az ipari bérmühelyek felállitására s hogy e bérmühelyeket a társulat, illetőleg szerződött fél az iparosok részére a legolcsóbb használati dij mellett engedje át.

— **Debreczen állomás** uj felvételi épületét a régi épület helyén tervezik, minek folytán 16.000 korona költséggel ideiglenes felvételi épületet emelnek. Az ideiglenes állomás épitése már nagyban folyik.

— **Kugler Mihály találmánya.** Több izben megemlékeztünk már Kugler Mihály mérnök, MAV. felügyelő hütő, melegitő és szellőztető készülékéről, melyről annak idején a feltaláló a helybeli jogász és tisztviselő körben felolvasást is tartott. Azóta ezen találmány tökéletesitve lett, szabadalmat nyert s mint örömmel olvastuk, alkalmazásba is vétetett Berlinben, a budapesti redoute egyik termében s mindenütt igazolta a hozzá füzött reményeket. Nemrégen a MÁV. egy próbavonatot inditott meg ezen zsenialis készülékkel, tegnap délután pedig Debreczenen jött keresztül Kugler Mihály felszerelt vonata. A feltaláló lapunk főszerkesztőjét táviratilag értesitette jöveteléről s felszólitotta, hogy vegyen részt a Szatmár felé haladó próbautazásban. Főszerkesztőnk készséggel tett eleget a felszólitásnak s szerzendő tapasztalatairól visszaérkezése után beszámol olvasóközönségünknek.

— **Elhunyt urnő.** Mélységes gyász érte a városunkban tiszteletnek és közbecsülésnek örvendő Rickl és Szikszai Szabó családot. Dr. Szikszai Szabó József forrón szeretett nejét veszitette el, ki rövid betegség után szenderült át a jobblétre. Haláláról részvéttel közöljük a következő gyászjelentést:

„Dr. Szikszai Szabó József, gyermekei : Lenke és László ; Rickl Mária, özv. Jablonczay Kálmánné ; Rickl Róza, özv. Fabriczius Gézáné ; Rickl Gizella, férj. Korondi Márkus Gusztávné ; Rickl Géza és neje Steinbach Lujza ; Szikszai Szabó Izabella, férj. Kovács Istvánné ; Szikszai Szabó Leona férj. szentgericzei Nagy Lajosné és Szikszai Szabó László, valamint nagyszámu rokonság fájdalomtelt szivvel jelentik az édes jó feleség, anya, testvér és rokonnak, dr. Szikszai Szabó Józsefné, szül. Rickl Ilonának, életének 50-ik, boldog házasságának 26-ik évében, f. hó 7-én d. e. 9 órakor, rövid betegség és a halotti szentségek ajtatos felvétele után történt elhunytát. Kedves halottunk beszentelése f. hó 8-án d. e. 11 órakor történik, földi maradványa pedig 9-én d. e. 11 órakor a róm. kath. egyház szerint a Kossuth-utczai 29. számu házunktól a Kossuth-utczai temetőben levő családi sirboltba

tétetik örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 10-én d. e 9 órakor fog az egek Urának bámutattatni. Debreczen, 1900. évi márczius 7-én. Béke poraira!"

— **Figyelmeztetés.** A debreczeni tisztviselők önsegélyző egyesülete a már közölt tárgysorozat mellett és az uj alapszabályok folytán folyó évi márczius hó 11-én délelőtt 11 órakor tartja XX ik évi rendes közgyülését gróf Degenfeld-tér 2. sz. a. az emeleten levő hivatalos helyiségében, a hol is a megválasztott uj diszelnök, gróf Degenfeld József főispán is részt vesz.

— **A debreczeni zenekedvelők köre** által, a Zenede disztermében folyó 1900. évi márczius hó 11-én, vasárnap rendezendő negyedik hangverseny müsora: 1. Liszt F. Lucrezia Borgia ábránd. Zongorán előadja: P. Nagy Zoltán ur. 2. Saint Saens C. 18 mü. Zongorahármas. Allegro vivace, Andante. Scherzo. Allegro. Előadják: dr. Láng Sándor (zongora), Márton Imre (hegedü) és Kövy Lajos urak (gordonka). 3. Verdi J. Aida dalmüvéből énekkettős. Előadják: Harsányi Emma (Aida) és Adamek Irma (Amneris) urhölgy — zongorán kiséri: Jóna Kálmán ur. 4. Hummel N. J. 74. mü. D. moll Septett. Allegro con spirito. Menuetto. Andante con variazioni. Finale. Előadják: Steinacker Viola urhölgy (zongora), Frenzl Rudolf (fuvola). Szebur Miksa (oboé), Hannika Rudolf (vadászkürt). Spitz Lipót (mély hegedü), Friedman Samu (gordonka) és Eberhard György urak (gordon). Kezdete este 7 és fél órakor pontban.

— **Reflexió.** Tekintetes szerkesztő ur! Becses lapjának f. évi márczius 7-iki számában megjelent „A r. kath. árvaház bajai" cz. közleményre vonatkozólag az esetleges félremagyarázások kikerülése végett van szerencsém helyreigazitásképen tisztelettel jelezni, hogy intézetünkben „közös ebédlő", melyben t. i. fiuk és leányok együtt étkeznének, soha sem létezett s most sincsen, mert a leánynövendékek ebédlője négy szoba és egy folyosó által van a fiuk ebédlőjétől elválasztva. Továbbá a fiuk és a leányok hálószobái egészen más épületrészekben, egymástól legalább is 55 méternyi távolságra vannak s igy téves a fentemlitett közleménynek az a része is, hogy a leányok a fiuk hálószobájával összeköttetésben levő szobában vannak elhelyezve. Egyébként a „Thereianum" ódon épületének az intézet czéljaira való alkalmatlanságát maga a róm. kath. egyházközségi bizotság, — mint a „Therssianum" felügyeletével megbizott testület régen tapasztalta s a „Theresianum"-nak a modern igenyek mindenben megfelelőleg leendő teljes ujraépitését elhatározta, az ehhez szükséges épitési terveket is már elkészittette s az ujraépitést remélhetőleg nemsokára eszközöltetni fogja. Debreczen, 1900. márczius 7. Teljes tisztelettel: Molnár Kalmán, theresianumi praefektus.

— **Értesités.** A „jogász és tisztselőkör" és a „debreczeni tisztviselők önsegélyző egyesülete" részint névhasonlatosság folytán, részint mivel mindkettőnek helyisége együtt van, a nagy közönség által gyakran összezavartatik, pedig az előbbi egy társas-egylet (Kaszinó), az utóbbi pedig önsegélyző egyesület s mint ilyen: szövetkezet. A „jogász és tisztviselőkör" évi rendes közgyülését mult vasárnap már megtartotta, a debreczeni tisztviselők önsegélyző egyesülete, mint szövetkezet pedig közgyülését jövő vasárnap, f. hó 11-én tartandja d. e 11. órakor a gróf Degenfeld tér 2 sz. a. ház emeletén. Felkéretnek ezen egyesület t. tagjai, hogy a közgyülésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Az igazgatóság.

— **Vigyázatlan munkás.** A gépjavitó mühelyben tegnap delelőtt Nagy Gábor munkás több munkás társával egy vasuti biczikli javitásával volt elfoglalva. Munka közben társai figyelmeztették Nagyot, hogy szabadkézzel ne nyuljon az erős aczél rugóhoz, mert esetleg kezébe fog kerülni. Nagy mit sem adott társainak jóakaratu figyelmeztetésére, puszta kézzel nekifogott a munkához, egyszerre csak megsiklott s nagy két ujját a rugó a szó szoros értelmében összelapitotta. A sérültet kórházba szállitják, hol két ujját amputálni fogják.

— **Akik jobb vasuti összeköttetést kérnek.** A debreczeni gazdasági egyesület, továbbá *Beszler* Károly tanácsnok, árvaszéki elnök huszonnégy társával azon kérést intézték a MÁV. üzletvezetőségéhez, hogy hozná összeköttetésbe a Debreczenből reggel Mihályfalva felé induló vonatot a Székelyhid felé induló vonattal. Nem kételkedünk, hogy a MÁV., miután ezen kérés teljesitésével semmiféle forgalmi akadály sem merül fel, teljesiteni fogja helybeli gazdaközönségünknek és a Székelyhid környékén birtoktesttel biró szőllőskert-tulajdonosoknak kérését.

— **Feleségénél az esze.** Pityókos atyafi állit be a járásbiróhoz:

— Ihol van ni, tessen béesmérni az igasságomat! — szól és gyürött papirjait nyujtja a biró felé. — Sajnálom, atyafi — mondja a biró, megnézve a zsiros leveleket — már elkésett; pontosan kellett volna megjelenni, már elmarasztaltam.

— No, csak ne olyan magosan — felel a koma ravaszul mosolyogva — délig is be lehet ide gyünni az embernek.

— A beszéd itt már semmit sem ér. Ha későn jött, igazolja magát. Elmehet.

Megnyulik erre a bácsi képe és búsan lógatva boglyas fejét, ekként ad keservének kifejezést:

— Azir nem kell a szegény emberrel olyan gunyosan beszílni, mert hát mi tartjuk az urakat.

Kis idő mulva nyilik az ajtó s kivülről a következő párbeszéd hallatszik:

— Öreg veszőkös, csak maradjon kend idekinn, majd bémegyek én — ugyis nálam tartja kend az eszit.

— **Inséges tarifa.** Máramarosmegye részére Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a máramarosmegyei inségesek részére az uj termés betakaritásáig burgonya és tengeri küldemények a magy. kir. államvasutakon önköltségen (a mi a rendes gabona-dijszabásnak mintegy 5%-a) szállittassanak, ha a feladásnál a küldemények fenti rendeltetése hatósági igazolványnyal bizonyittatik.

— **Az ötkoronások.** Mint a „Wiener Abendpost" jelenti, nehány nap mulva megkezdik az uj ötkoronások kiadását. Az uj ezüstpénz nagyon tetszetős és müvészies kivitelü. Egyik felén ő Felsége a király mellképe és a következő latin felirás van: Franc Jos. I. D. G. Imp. Austr. Rex. Boh. Gal. Ill. Etc. Et Ap. Rex Hung. Az ötkoronás peremére mélyitett irásban a király jelmondata van bevésve. Az osztrák ötkoronás másik felén gyöngyfüzér által megkoszoruzottan a császári sas van e felirással: Quinque Coronae. A belső kör és egy szintén gyöngyzsinórból képzett szélkörzet között, a pénz alsó részén, egy kis pajzsban van a verés évszáma, mellette balról az 5-ös szám s jobbról a röviditett értékjegy: cor. A külső tér többi részét egy babér-guirlande tölti ki, melyen szimetrikusan csoportositva, öt kerek pajzsocska van; ezek mindenikén ismét a császári korona látható az egykoronásokról ismert stylizálásban. Az uj pénzdarab körülbelől olyan nagy, mint a tallér, tehát kisebb, mint az egykori kétforintosok, az ötmárkás és ötfrankos. Ennek pedig az a magyarázata, hogy lehetőleg magas értékü és mégis tetszetős és könnyen kezelhető pénzdarabot akartak produkálni. Igy hát az ötkoronás nagyon szép pénzdarab és kétség kivül mihamar népszerü lesz.

— **Kofatragédia.** Nagy mester a véletlen és gyakorta huzza keresztül az ember számitásait. Tegnap is rögtönzött egy különös esetet, társul vevén magához a gondatlanságot. Özv. *Vedres* Mihályné, aki almaés pattogatott kukoricza-árulással kereste meg napi élelmét, tegnap bement *Tóth* Gyula vaskereskedésébe áruit kinálni. A kereskedésben revolvert vásároltak s a kiszolgáló segéd mutogatta a vevőnek a revolver szerkezetét és egyszerre csak eldördült a lövés belőle. A kiröpülő golyó Vedresnét fejbe találta, ki ijedtében majdnem szörnyet halt. Szerencsére a lövés nem sulyos természetü. — Azonnal kocsira tették a vén kofát s beszállitották a közkórházba, hol dr. Csikos orvos eltávolitotta fejéből a golyót. A sebesült pár nap mulva elhagyhatja a kórházat.

— **Elszámolás** a debreczeni izraelita nőegyesület 1900. február 17-én tartott tombola estélyéről. (Folytatás.)

Tombolatárgyakat adtak: özv. Berger Henrikné egy alabástrom tál, Berger Mórné 2 olajfestmény, Berger Jenőné egy lant, özv. Berger Vilmosné 1 üveg parfüm, dr. Balázs Bertalanné 1 gyümölcs-állvány, Békés Lajosné egy tálcza, Biedermann Frida himzett állvány, Borsy Lajos 2 bonbonniére, Darvasi Hilda egy selyem zsebkendő, Engel Irén 1 himzett állvány, Ernst Elza 1 párna, Fürst Ödönné 1 divánpárna, 1 gombostü-párna, 1 asztalközép, 1 látcső-táska és egy salon-sachet, Fülöp Lujza egy párna, Fischer Szeréna egy himzett olvasójegy, Glück Venczelné ezüst gyümölcs-állvány, Geiger Ilona egy párna, Groszman nővérek 2 párna, Hartstein Kálmán képes levelezőlap album, dr. Hütter Károlyné szivarkészlet, Kesztenbaum Jónászné 1 cassette, Krausz Henriette parfum-párnák, Kohn Helén (Gyöngyös) egy himzett tárcza, Klein Miksáné 1 kefe-tartó, László Albertné 2 üvegtál, Lukács Árminné 2 japáni szekrény, Lukács Ilonka egy munkakosár és 2 flacon, Lukács Erzsike csipke kézi munka, dr. Kardos Samuné 1 porczellántál, Lám Sándor 2 virágtartó, Mandel Irma 1 párna, dr. Moskovitz Miksáné virágdisz, Márkusz Irén 1 himzett étagére, Mendelovits Lajos 2 korsó, Meisels Vilmosné parfumerie, Nasch Ignácz 1 doboz szappan, dr. Popper Alajosné ujságtartó, 1 kefetartó, 1 parfumerie és 1 gesztenyeteritő; dr. Popper Mórné 1 zsebkendőtartó, Preiser Salamonné 1 törülköző-tartó, Schön Etelka 1 festett tál, Schreiber Lajosné képes levelezőlap album, Stern Józsefné 1 toillette-tükör, Szántó Győzőné 1 kefetartó, Szántó Jolánka 1 párna, dr. Szász Adolfné 1 festett tál, Váradi Ignáczné 2 szervéta gyürü, Váradi Ilonka 1 festett pompadour-táska, Weisz Sándorné 1 figura, dr. Balkányi Miklósné 1 süteményes kosár és 1 párna. Dr. Balkányi Miklósné, elnök. (Folyt. köv.)

— **Merész menyecske.** A hirhedt üdvhadsereg hirhedt tábornokának leánya: Booth kisasszony, 1887. február 8-án férjhez ment Cliborn urhoz, ki szintén tekintélyes ember az üdvhadseregben. Ez alkalommal maga Booth kisasszony tartotta a beszédet, melyben többek közt azt mondja: „Ha majdan a mennyországba jutok, első dolgom lesz, hogy Pál apostollal való szembesitést kérek az Istentől és ekkor igy szólok majd hozzá: „Ön az asszonyokról bizonyos dolgokat nagy elhamarkodottsággal állitott és irt; de én önt megértettem." Bizony, az ember nem tudja, hogy nevessen-e, vagy bosszankodjék inkább e gyerekes nyilatkozat felett. Az „En avant" (az üdvhadsereg lapja) nem mondja ugyan, hogy mit vett zokon a kisasszony Pál apostolnak; de alig tévedünk, ha arra a mondásra gondolunk, mely igy hangzik: „Az asszony hallgasson a gyülekezetben!"

x **A szépség és ifjuság titka.** Történelmileg kimutatható, hogy minden időben éltek olyan nők, kik szépségüket és ifjuságukat legmagasabb életkorukig képesek voltak fentartani, de eljárásuk titka velük együtt sirba szállott. Azonban a sarlatanok mégis uton-utfélen hirdették, hogy ők birtokában vannak a szépség titkának és a könnyenhivő nőket elárasztották az egészségre káros kotyvalékokkal. Csak a legujabb időben lépett fel Schaffer Róza asszony olyan készitményekkel, melyeket az emberi szervezet hosszas tanulmányozása után oly módon sikerült előállitania, hogy azok a legelőkelőbb kapaczitások véleménye szerint az egészségre nézve nem károsak. Az ő Eau-, Poudre-, Crémes Savon-ravissante készitményei, szab. homlokkötői és Kinoir hajfestő-szerei által közkincscsé vált a titok, miként lehet megőrizni a szépséget és ifjuságot az emberi kor legszélső határáig.

— **26·7 százalék.** Nagy százalék s még nagyobbá válik, ha meggondoljuk, hogy a főváros élelmiszervizsgáló intézete az élelmiszereknek ezt a százalékát találta rosznak a mult esztendőben. Olyanforma arány ez, mintha azt mondanók, hogy minden negyedik liter tej rossz, minden negyedik alma rothadt s minden negyedik kenyér sületlen. Aki a hármat vásárolja meg, az egészséges marad, akinek a negyedik jut, betege lesz a tápláléknak, különösen ha a gyomra se valami tulságosan erős.

VIDÉK.

Megfagyott emberek márcziusban. Mindenfelé beállott a tél, ujabb és ujabb tudósitásokat kapunk a nagy hózivatarokról. Fiuméban óriási hóvihar volt. Budapesten a hőmérséklet tegnap — 5 fok volt. Biharmegyéből is több helyről — 10 fok hideget jelentenek. Szilágy-Csehről pedig olyan hirt jelentenek, aminőre az egész télen nem volt példa. A község határában egy czigányt és egy czigányasszonyt megfagyva találtak. Az idei télen ez az első eset, hogy a nagy hideg emberhalált okozott.

Elpusztult község. Óriási tüzvész pusztitott tegnap éjfélkor Deszken, báró Gerliczy Ferencz uradalmában. Huszonegy család minden vagyona esett áldozatul a a dühöngő elemnek. A katasztrófát gondatlanság okozta, egy hétesztendős fiu a padláson égő gyufát dobott el, mitől meggyuladt a padláson felhalmozott sok rongy és ettől a tető is. A nagy szél aztán gyorsan vitte tovább a veszedelmet, mely annyi családot tett koldussá.

A herczeg ur százezrei.

(Nagyszabásu zsarolási kisérlet.)

— Saját tudósitónktól. —

— márczius 7.

Egy minden részletében nagy furfanggal kieszelt, de szerencsére meghiusult zsarolási kisérlet történt tegnap. — Az agyafurt zsaroló áldozatul Nagyvárad egy ismert gazdag polgárát szemelte ki, kinek előrelátásán mult, hogy tárczája most nem könnyebb egy pár ezer forinttal. A kiszemelt áldozat idején értesitette a rendőrséget a tervezett becsapásról, de ugy látszik, hogy a a tettesek mégismegérezték a veszedelmet és még idejekorán elinaltak, a nélkül, hogy czélt értek volna.

Az esetről tudósitónk a következő részleteket irja:

Márczius hó 4-én *Müller* Salamon czukrász ajánlott levelet kapott *Debreczenből*. A boritékban egy neki szóló levél és egy nyilt boritékba tett végrendelet s halálozási bizonyitvány volt. A levél igy szólt:

Igen tisztelt Müller ur!

E hó 5-én délelőtt 11 és 12 óra között avagy délután 4 és 5 óra között Colonne herczeg ő fensége látogat el uraságod czukrászdájába. Igen kérném, hogy legyen szives az idecsatolt iratokat *csakis a herczeg ő fensége kezeihez* juttatni. Ha esetleg ő fensége nem menne oda, azon esetben kérném ugy a levél, mint az iratok *megsemmisitését.*

Maradok kiváló tisztelettel

Dörner Ernő,
a herczeg magyarországi titkára.

A nyilt levél boritékban az öreg Colonne Napoleon herczeg halálozási bizonyitványa volt egy olasz község pecsétjével s birói aláirással ellátva. Ehhez volt csatolva az öreg Colonne herczeg végrendeletének — állitólagos — *hiteles másolata*. És csodálatos: bár az öreg Colonne Napoleon herczeg *olasz*, a végrendelet mégis *magyarul* volt irva! Már ez mindjárt gyanusnak tünt fel Müller Salamon előtt.

Hanem annyi bizonyos, hogy a ki a végrendeletet elolvassa, szeme is elkáprázik a fényes kincstől, a mi abból előragyog, csak ugy hemzseg a testamentum a százezernyi lirától, a hitbizományi jövedelmektől, melyek mind-mind a fiatal Colonne herczeg ő fenségét fogják boldogitani, s a ki mind erről a nagy szerencséről Müller czukrászdájában értesül.

Müller Salamon előtt nagyon gyanus volt a dolog. Fogta hát a kincsekkel dobálózó végrendeletet és elvitte a rendőrségre; hadd fogadják a herczeg urat *hivatalosan* is, ha jónak látják.

A levélben emlitett napon csakugyan beállitott a czukrázdába egy barna, nyulánk, s elegáns külsejü ur, a ki teát rendelt és Müller ur után kérdezősködött. Azt felelték neki, hogy majd jön mindjárt.

Az idegen ur erre leült és aztán várt, de roppant idegesen viselte magát. Egyszer belépett az üzletbe. Faludi rendőrbiztos. És lám, mi történt! Az idegen ur a biztos belépésekor nyomban felkiáltott:

— Fizetek!

Odavetett egy pénzdarabot s azzal nem is várva, hogy visszaadjanak neki: sietett a friss evegőt élvezni a Szent-László téren...

Ebből a jelenetből is világos volt, hogy merényletet terveztek Müller Salamon pénztárczája ellen. A rendőrség azután kutatta: ki lehet Dörner Ernő, a herczeg titkárja? S ime hamarosan rá is akadtak a nevére a Rendőri Közlöny mult évi november hó 15-iki 183-ik számában. Itt Dörner Jenő 21 éves szőke, bajusz és szakáltalan matróz volt tiszthelyettesről van szó, akit országosan köröznek. A leirás szerint magyarul, németül, angolul tisztán beszél és rendszerint jóhiszemü emberek becsapásából él.

Dörner és társának terve ez alkalommal nem sikerült. Mert világos, hogy a csalók ugy tervezték a dolgot, hogy mikor a herczeg a végrendeletet kapja: pillanatnyi pénzzavarról fog panaszkodni, amiből *Müller* Salamon készségesen fogja kisegiteni pár száz, vagy ezer forinttal.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Suhancz a törvényszék előtt. Egy tizenötéves fiu állt tegnap a helybeli kir. törvényszék előtt sulyos testi sértéssel vádolva. Gyerekes tréfából sulyos bajt okozott egyik társának s ezért vették kérdőre.

Balmaz-Ujvároson történt a mult év junius hó 25-én, hogy Bodnár József 14 éves fiu lóháton ment hazafelé. Kocsis István merő pajkosságból egy kavicsesal megdobta a lovat, mire az megugrott s a hátán ülő Bodnár oly szerencsétlenül esett le róla, hogy nyolcz napon tul terjedő sérülést kapott.

Kocsis ügyében a kir. törvényszék megtartotta a végtárgyalást s a kihallgatott tanuk vallomása alapján három napi fogházra itélte. Kocsos megnyugodott az itéletben, mely azonnal jogerőssé vált.

§ Eltünt gépek. *Ágoston* István hajduböszörményi illetőségü ácsmester mesterségén kivül még ügynökséget is vállalt. Lakos Nándor budapesti gépgyárosnak volt helyi megbizottja s a gyártól gépek voltak nála. Ágoston adós lévén, hitelezői a házánál talált gépet lefoglalták.

Ágoston kapta magát s a lefoglalt gépeket felküldte Lakoshoz Budapestre, szót sem téve neki arról, hogy a gépek milyen kalamitásba kerültek.

A kijátszott hitelezők emiatt feljelentést tettek ugy Lakos Nándor, mint Ágoston István ellen sikkasztás vétsége miatt.

Tegnap tartatott ez ügyben a végtárgyalás, melynek során Lakos Nándort, kit *Steiner* Géza budapesti ügyvéd védett, a sikkasztás vádja alul felmentették, ellenben Ágostont nyolcz napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre itélték. Ágoston felebbezett, valamint terhére az ügyész is.

Apró szegek.

(Katona Eszter. — Öt pecsétü levél. — Vendéglős-bal. — A rák. — Az ifiasszony.)

Jóképü falusi menyecske nyitja be a szerkesztőség ajtaját. Nagy illemtudással köszön szerencsés jóreggelt, miközben nem csekély izgatottsággal morzsolgatja köténye szélét.

Szinte észrevehető rajta az elfogultság, hogy belépni kénytelen a robotoló napszámosok közé.

— Kérem szépen, nem tudom: jó helyen járok-é?

— Hogyne, galambom! — felel rá szent meggyőződésből iró poétánk. Itt csinálják az ujságot.

— I-i-igen? — kérdi zavartan. Akkor hát azt is tetszik tudni, hogy hol lakik az a Kata Eszter nevü személy.

Szomorodott szivvel voltunk kénytelenek kijelenteni a szép ártatlanságnak, hogy ily nevü személyzet kivül esik ismeretségünk körén.

— Hát aztán miért keresi? — fordult felé Nazarénus kiváncsi tekintettel.

— Kérem, valami hivatalban van az, pénzt hoztam volna neki, mert már liczitáczióval fenyegetődzik.

Filozófus elméjü Zsiga munkatársunk aztán kisütötte, hogy a menyecske nem a Kata Eszter nevü személyt, hanem a *kataszteri* hivatalt keresi.

Nazarénus menten felugrott gar de damejának s elkalauzolta tőlünk.

*

Szokatlan dolog történt tegnap derék szinészünkkel, Bartha Pistával.

Épen próbán volt, mikor egy ötpecséttel ellátott csomagot kézbesitettek neki.

— Ötpecsétü levél s nekem? — csodálkozott Bartha s izgatottan vonult félre, hogy mielőbb megnyissa a rejtély zárát.

Azt hitte bizonyosan, hogy valamelyik titkos jóakarója lepte meg nagyobbszabásu pénzösszeggel.

A pecséteket letépi, a csomagot kibontja és kiesik belőle . . . egy . . . egy . . . vaskos iromány.

Nézi a czimet: „*A holló álma.*“ Történeti dráma nyolcz felvonásban, tizenkét változattal, görögtüz és élőképekkel.

A nagylelkü szerző abba is kész belenyugodni, hogy darabját két részletben adják elő.

Hidegvérü Barthánk méltó fellángolásában részletekre tépte az ötpecsétü csomagba zárt munkálkodást.

Erősen felfogadta, hogy többé nem reflektál ötpecsétü csomagokra.

*

Fényes mulatságot tartanak ma a vendéglős és kávés urak.

Ugy halljuk, hogy a közönség körében óriási az érdeklődés. Egyre-másra kapkodják el a jegyeket.

Nem is csodálható, hogy oly nagy az érdeklődés.

Bizonyosra veszi a közönség, hogy a mulatságon hamisitatlan bort és valódi fekete kávét fog inni.

Máskor ugyis csak émelyitő gyártmányt és czikóriát kapnak igen sok esetben.

*

— Rákot tessék venni! — kiált be hozzánk egy termetes kofaféle.

Csodálkozva tekintünk össze.

Ez bizonyosan viczczelődni akar velünk. Tudja, hogy szükségünk van *ollóra.*

— Nem kell! nem kell! — tiltakoztunk egyhangu lelkesedéssel.

Mire az asszony sértődve jegyezte meg:

— No, hát akkor nem is életrevaló emberek az urak!

— Ugyan miért?

— Azt mondják, hogy az olyan embernek ki a rákot nem szereti, nincs becse az asszonynép előtt!

No ezzel is többet tudunk. El is határoztuk, hogy ezentul szeretni fogjuk a rákot.

Mégis csak bosszantó lenne, ha egy szerencsétlen rák miatt örök gyülölségbe esnénk az asszonynép előtt.

*

Egyik fiatal színészszel történt a napokban.

Edényt akart vásárolni a Kossuth-utczán s mivel hüvös téli szél lengedezett, hosszu mentsikoffjába erősen beburkolta magát.

Hosszan tartott a válogatás, de csak nem talált kedvére valót.

Mire a szomszéd edényes asszony odaszólott neki:

— Tessék idejönni *ifiasszony*, fog itt találni kedvérevalót!

A jó nénike bizony azt hitte a borotvált képü szinészről, hogy valamelyik nagyságával beszélget.

Keserü Gazsi.

MULATSÁGOK.

Vendéglősök bálja. Ma este lesz a „Bika“ disztermében a vendéglősök bálja. Az előjelekből itélve, a vendéglősök bálja látogatott lesz. A mult idők jóhirnevet hagytak emlékül a vendéglősök által rendezett bálok iránt s bizton hisszük, hogy a ma esteli bál is ugy erkölcsileg, mint anyagilag a legjobban fog sikerülni.

A Petőfi-dalkör márczius 15-iki ünnepélye. A Petőfi-dalkör márczius 15-én, csütörtökön a Bika szálloda disztermében hazafias ünnepélyt rendez.

Az estély müsora: 1. Nyitány Magyari Testvérek zenekara által. 2 Honfidal Hubertől. Előadja a dalkör. 3. Alkalmi költemény. Előadja Fáy Flóra kisasszony, a debreczeni szintársulat tagja. 4. Népdal-egyveleg Szentirmaytól. Előadja a dalkör. 5. Petőfiről. Irta és felolvassa dr. Kőrösi Kálmán, a dalkör rendes tagja. 6. Talpra magyar, hí a haza! Petőfitől. Előadja a dalkör. A müsor befejezése után társasvacsora. A diszteremben felteritett asztalok mellett csak azok foglalhatnak helyet, kik vacsorajegygyel is birnak. Akik vacsorajegygyel nem birnak, a páholyokban és czukraszda teremben nyerhetnek elhelyezést. Vacsora után táncz. Az ünnepély kezdete pontban fél 8 órakor. Belépti-dijak személyenként 2 korona, család-jegy 3 személyre 4 korona. A kör alapitó és rendes tagjai az 1900. évi tagsági jegyeiket használhatják. Páholy-jegy 3 korona. Páholyba lépőknek személy-jegygyel is ellátva kell lenniök. Egy vacsora-jegy ára 2 korona. Belépti- és vacsorajegyek előre válthatók: Csáthy Ferencz, Leidenfrost Gy., Mendelovits Lajos és ifj. Gyürky Sándor urak üzletében, az estély napján pedig az Arany Bika szállodában a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

KÖZGAZDASÁG.

TŐZSDEI JELENTÉS.

— Távirati értesités. —

Budapest, márczius 7.

A határidő-üzlet.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény	751 kor	40 fill.
Magyar hitelrészvény	747 „	— „
Osztrák-magyar állam-vasuti részvény	710 „	50 „

Délutáni zárlat 4 órakor:

Buza tavaszra	7.43— 7.44
„ őszre	7.69— 7.70
Rozs tavaszra	6.26— 6.27
„ őszre	6.45— 6.44
Zab tavaszra	6.90— 6.91
Tengeri májusra	5.12— 5.13
Repcze aug.—szept.-re	12.20—12.35

—

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, márczius 7.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség	77	6.65— 6.85
„ „	78	6.85— 7.05
„ „	79	6.90— 7.10
„ „	80	7.15— 7.30
Rozs „	71/73	5.60— 5.65
Árpa		4.90— 5.10
„ (jobb)		5.20— 5.40
Zab		4.60— 4.75
„ prima		5.00— 5.20
Tengeri		4.50— 5.—
Köles		5.80— 6.—
Napraforgó mag		4.50— 4.60
Bükköny		6.40— 6.75
Lóhere		65.——70.—
Luczerna		40.——42.—
Pogácsa napraforgó		4.70— 4.80
„ tökmag		5.10— 5.20
Bab (fehér)		6.20— 6.50

REGÉNY.

A kakuk.

— Vig elbeszélés. —

Irta: **Szini Péter.**

(Folytatás.) 15.

A gondolkozásba belemélyedve, talán tovább is folytattam volna e felvett thémáról észleleteimet, ha ebben egy kirivóan recsegő hang, mely a dur legfelsőbb fokára felstimmolva lett kiereszve a tisztelt tulajdonos hangszerkezetének nyilásán, — meg nem akadályoz.

— No, végezetre! — dugta be fejét a kupéba, melyben ültem. Itt nem találok zsidóra. Remélem: az ur nem az?!

Eltalálta, uram! Hanem mi kifogása lenne ellenem, ha épen zsidó volnék is?

— Még ilyet kérdeni is? Hát az ur szereti a zsidót? . . . No én nem barátkozom vele. Én antiszemita vagyok s pedig a dühösebbjéből . . . . Furcsa felfogása van ennek a vasut-társaságnak is, hogy nem tud egy külön kupét tartani a tisztességes magyar embereknek, melyre fel lenne irva: „Tilos a bemenet a zsidóknak!“

E gyülöletteljes beszéd közben betolta nagy kufferét, bedobta ósdi kinézésü, a zsirtól megfeketedett juhászbundáját s fülsértő szuszogással be négy-kézlábozott.

Telitett hasu kövér tokáju, parasztos kinézésü volt az atyafi, kit én az első látásra hajlandó voltam mészárosnak tartani.

— Adja Isten, polgártárs! — köszöntött felém. — Hát hogy és mint?... Meddig tart a messzi?

— Fogadj Isten, uram!... Hát csak vagyunk valahogy. Hát kegyed?... Szabad kérdenem a kedves családját?

— Há-há-há-há! — kaczagott fel a tokás ember. — De már erre iszunk egyet, polgártárs.

Kinyitotta kufferét s metszett üvegben levő szilvóriumot vett elő.

Mosolyogva kinálta rám.

— Igyék, atyámfia az Urban! . . Tudom, még ilyen jó szörbencset nem kóstolt.

— Köszönöm, de nem élek sligoviczával.

— Már nekem csak ne prézsmitáljon. Ha én azt mondom, hogy inni kell, hát az ellen protestáczió nem történhetik, mivelhogy én huszárkáplár is voltam, az áldóját és levágtam 66-ban a magam piemontját.

Nekem csak kijutott a vendégekből. Előbb egy hóbortos drámairó boszant órákon át, most meg a gondviselés egy részeges mészárost dob utamba.

Kénytelen voltam elfogadni az ajánlott szilvórist.

— Ugy-e jó volt? . . . Valóságos kolera-elleni csepp ez, uram. Még a nagyapám termesztménye. 1827-iki termés a szegi-longi nagy gyümölcsből, melyet most Kucsera Vendel, Csehországból bekerült patrióta kezel.

— Köszönöm alásan! Nagyon jól volt! De hát mivel érdemlem én az urtól e nagy kegyet?

— Ejh, szót sem érdemel! Mihelyt magyar valaki, halálos vagyok érette. Kérje az ur ezt a bundámat emlékül, azt is oda adom.

— Az ur őrizzen e sulyos ajándéktól! — szörnyüködtem el magamban.

— Tudja: én Keszegi Máté vagyok, negyven éves, nőtlen egyén, kinek terjedelmes birtokait jelenleg Kucsera Vendel kezeli s én, mint magánzó, a fővárosban élek. — Hanem ez állapot nem tartand sokáig, mert Kucserának ki lesz adva az ut. Adta rongyos csehe, ha korpán hiznék ki, még azt sem adnék továbbra neki. — Hát kegyed kicsoda?

— Patkány Elizeus, fővárosi magánzó.

— Derék! . . . Tehátlan pátrik volnánk? Hova tetszik szándékozni?

— Én? . . . Pokoltelekre!

— Aunye!... No, ez derék!... Legalább kibeszélgetem magamat. En is odamegyek, polgártárs. Tudja: valami házasodási-féle munkálat!... Hát ön kihez utazik?

— Én is abban a hajóban utazom. Meg vagyok hiva egy angyal által a menyország gyönyöreinek elfogadására.

— Már, atyámfia, a mi utazásunk czélja felette pászol. Még csak az van hátra, hogy mindketten ugyanazon hölgyhöz utazzunk!

— Aligha ugy nem lesz! — gondolám magamban s a legkeserübb arczkifejezéssel tekintettem a tokásra, ki ismét elővette a sligoviczát és hosszat nyelt a különös hirre.

— Hát kihez szándékszik ön? — kérdém tőle.

— Bizony én nem ismerem, csak arczkép után! — felelt meg. — Ehen van az ábrázatja, ni!

Kufferéből papirhalmazt vont elő, melyből nagy szuszogás közt vette ki a nálam lévő fénykép másolatát.

(Folyt. köv.)

INGATLANOK FORGALMA.

Balogh Péter és neje Szendrei Zsuzsánna veszik a debreczeni 6564. sz, tjkv.-ben 4615. hrsz. a. foglalt 473 négyszögöl hatvan-utczai kerti szőllőt Kövesdi József és neje Tinta Juliánnától 2000 koronáért.

Özv. Kis Jánosné Törös Juliánna veszi a debreczeni 1909. sz. tjkv.-ben foglalt régi 3305. sorsz. házat Nagy Farkasné Kovács Erzsébettől 3000 koronáért.

Józsa Samuel és neje Borbély Juliánna veszi a debreczeni 1627. sz. tjkv.-ben 11025., 11026. és 11027. hrsz. alatt foglalt 726., 740. és 722. négyszögöles ujosztásu földet Varga János és neje Szabó Zsuzsánnától 900 koronáért.

Takács Ferencz és neje Czakó Sára veszik a debreczeni 7007. sz. tjkv.-ben 4482/18. hrsz. a. foglalt 300 négyszögöl Csigekert melletti szántóföldet Vida József és neje Rátkai Zsuzsánnától 900 koronáért.

Fejér Ferencz veszi a debreczeni 6211. sz. tjkv.-ben foglalt régi 8996. sorszámu házat Major András és neje Jóga Juliánnától 1730 koronáért.

Konkoly Géza és neje Varjasi Erzsébet veszik a debreczeni 7269. sz. tjkv.-ben foglalt ujosztásu földeknek a Konkoly Etelke illetőségét 487 frt 50 krért.

Özv. Erber Vilmosné Zilzer Jozefin veszi a debreczeni 5373. sz. tjkv.-ben 3922/b—2 hrsz. a. séta-kerti szőllőnek Erber Vilmost illető felerészt 2500 frtért.

Horváth Gábor és neje Kassai Erzsébet veszik a debreczeni 3893. sz. tjkv.-ben 5373/b—2 b—1 hrsz. a. foglalt 225 négyszögöl Téglás-kerti szőlőt Kis János és neje Farkas Zsuzsánnától 225 frtért.

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Folyó szám 160. **Bérlet 133. sz. „A“**

Csütörtökön, 1900. évi márczius hó 8 án,

A bibliás asszony.

Operett 3 felvonásban.

——

Szinházi müsor.

Pénteken, márczius 9-én „A“ bérlet: ***A bibliás asszony.***

Szombaton, márczius 10-én „B“ bérlet: ***A bibliás asszony.***

Vasárnap, márczius 11-én két előadás: délután 3 órakor: ***A gésák, vagy egy japán theaház története.*** Énekes játék 3 felvonásban. Este 7 és fél órakor bérletszünetben: ***A betyár kendője.*** Eredeti népszinmü 3 felvonásban.

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Laptulajdonos: **a Csokonai-nyomda.**

Csak ezen védjegygyel valódi.

Utánzások miatt nagyon ügyeljünk **SCHAFFER ROZA** névre.

Törvényesen védve.

Szépség gazdagság!

Szépség hatalom!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udv. és kamarai szállitónő, Bécs, I., Graben 14. által föltalált és használt szépitő szerek által sikerült.

Poudre ravissante cs. és kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetlen; a bőrt vakitó, fehérré varázsolja és pompás zománcza alatt a bőrkiütések, anyajegyek és himlőhelyek is eltünnek. A ránczokat és redőket kisimitja, a káros szépitőszerek által kitágitott likacsokat összehuzza és az arcznak üde, rózsás fiatal szint kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet anélkül, hogy szenzácziós hatása a bőrről eltünnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Créme ravissante évtizedekkel fiatalit, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténkint minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősiti és a legkitünőbb, biztos hatásu toilett-viz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante créme, puder és viz az 1897. évi Párisi és londoni nemzetközi kiállitáson nagy arany éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokkötő** darabonkint 1 frt 50 krért és **„Savon Ravissante“** kiváló szépségszappan hölgyek és urak részére darabonként 80 krért. **Schaffer** Róza asszony **visszavarázsolja** az ő **„KINOIR“**-jával minden megőszült hajnak ifjukori szinét, a legpompásabb szőkét, a legragyogóbb gesztenyebarnát, a bársonyszerü feketét. A **„KINOIR“** egyszeri használata elegendő, hogy a szin örökre szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az elért szinárnyalatot eltávolitani és a fejbőr tisza fehér marad. Egy doboz ára használati utasitással együtt 1 frt 50 kr. és 5 frt. Valamennyi készitményem csodálatos hatásáért teljes kezességet vállalok. Számtalan elismerő és köszönőirat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diskrécziő miatt nem közölhetők. 930—100—13

Központi raktár: Rosa Schaffer Bécs, I., Kohlmarkt 6.

Kiadó lakás.

Az ipar és kereskedelmi bank palotájában

egy 5 szobás utczai lakás, előszoba, konyha, fürdőszoba és a szükséges mellékhelyiségekkel együtt

1900. május 1-től kiadó.

Értekezhetni **Kaszanyitzky Endre** üzletében.

216. szhr.
1900.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. miniszterium 1900. évi január hó 17-én kelt 1086. számu rendeletével, a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet pallagi gazdaságában létesitett szőlőtelep *karószükségletének* beszerzését 1512 (egyezerötszáztizenkettő) korona erejéig engedélyezte.

A szőlőkaró-szükséglet biztositása czéljából *1900. évi márczius hó 17-ik napjának d. e. 10 órájára* a debreczeni m. kir. államépitészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy az engedélyezett költség után számitandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitüzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A részletes feltételek a gazdasági tanintézet igazgatóságánál (füvészkert-utcza 2. szám.) a rendes hivatalos órákban naponkint megtekintketők.

Kelt Debreczenben, 1900. évi márczius 5-én.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága.

Arany érem! **Arany érem!**

Kárpáti mellszörp

Köhögés ellen

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és szamárköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható.

Egy nagy üveg ára **1** Korona **60** fillér, egy kis üveg **1** Korona.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán található gyógyfüvek- és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknél. Egy doboz ára **50** fill.

Kárpáti melltea.

Egy nagy csomag **80** fill., egy kis csomag **40** fillér. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készitő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél **Kassán. Debreczenben: Tóth Béla** gyógyszertárában (Tisza-palota), **G. Rochlik Arthur** főtér 2144. **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő** gyógyszertárában.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvétetnek kiadóhivatalunkban

Kossuth-utcza 13. sz.

1901. Január 1-től

6 esetleg 9 évre

bérbe adó

T.-Polgári (Szabolcs-megye) határban 2 tagban levő, kellő gazdasági épületekkel ellátott 750-es 250 magyar holdas tag birtok együttesen vagy külön.

Bővebb felvilágositást ad Munk Soma A.-Zsolcza, Borsodmegye.

Levélpapirok

kereskedelmi levelezéshez negyed és nyolczad alakban, fehér, vonalzott, koczkázott és meritett minőségben, **nyomással** és anélkül.

Doboz-levélpapirok egyszerü, finomabb, valamint a legnagyobb fényüzéssel és müvészettel kiállitott formában.

Billet du Correspondence, csinos tokokban.

Legujjabb

„Monopresse“

melylyel mindenki a legegyszerübb módon önmaga készitheti monogrammjait.

Darabja 25 kr.

Névjegyek a legszebb nyomással.

Irodai papirok

mindenféle minőségben és vastagságban és pedig:

fogalmazó-,
középfinom irodai
legfinomabb „
okmány- és
miniszteri papir.

Irótollak, Tollszárak, Tentatartók.

Kuhn-féle, Soenneken- és Birmingham-tollak, egyenkint, tuczatonkint és dobozokban.

Tollszárak óriási választékban a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig, — fa, kaucsuk, nikkel, szaru, sündisznó-tüske és csontból.

Irodai és disztentatartók, zsebben hordozható tentatartók fából, nikkelből, mindenféle elképzelhető alakban

nagy készlet olcsó árakon kapható a

CSOKONAI-papirkereskedésben

Debreczen, Kossuth-utcza 13.

Nyomatott a „Csokonai“ nyomdában, Debreczenben.